

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном.

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0807 — 4-0231. Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ТРИ БІЛЬЙОНИ ВИДАНО НА ВИКОРИСТАННЯ АТОМОВОЇ СИЛИ

Вашингтон, 31 січня. — Від 1939 до кінця 1948 р. Злучені Держави видали понад три більйони доларів на розвиток атомової енергії. Перший видаток на рік 1940 вивинив \$6,000, а видаток на рік 1948 досягнув висоти \$525,000,000. Таке виявила Комісія Атомової Енергії Злучених Держав у своїм п'ятому піврічному звіті для конгресу. На чолі комісії стоїть Дейвід Лілентал. Він ствердив, що продукція атомових матеріалів зростає до найвищої точки і що вона обіймає двояку діяльність: Одну для воєнних цілей, другу для добра людства. Для воєнних цілей виробляється тепер нові атомові бомби, далеко більші й сильніші ніж була перша бомба. Для добра людства використовуються відпадки атомової продукції, тобто ісоотопи, які розсилаються до 19 країн, однак не до Росії. Досі вилано 355 послідов до чужинних країн зі збереженням усіх засторог, щоб тайна добування атомової енергії не дісталася в непокличані руки. Для вжитку різних установ в стейтах вилано понад 5,000 послідов. Комісія стверджує, що в продукції атомової сили Америка стоїть у провіді світу, а теперішні засоби атомових матеріалів забезпечують її першостю на майбутнє. Попри Злучені Держави, як це вказує Лілентал, можуть виробляти атомові бомби ще Канада й Великобританія. Канадські власті стверджують, що вони виробляють тільки матеріали для цивільного вжитку.

ЗА ДОПУЩЕННЯ 500 ЛІКАРІВ-30 СКАТАЛЬЩИНИ.
Вашингтон. — Конгресмен Френсіс Кейс з Сент-Дакоти звернувся до конгресу з домаганнями, щоб допустити до Злучених Держав 500 лікарів та 1,000 медсестер зі скатальщини. Американські шпиталі потребують тепер велику кількість лікарів і шпитальних доглядачок, яких не можна дістати всередині країни. Кейс зголосив відповідну поправку до імміграційного закону з 1948 р. який урегулює імміграцію зі скатальщини.

ПОВІТРЯНІ СИЛИ ДОМАГАЮТЬСЯ ЩЕ 702 ЛІТАКІВ.
Вашингтон. — У комісії збройної служби палати представників зажадав секретар повітряних сил, В. Стюарт Саймонгтон, будови нових 702 воєнних літаків коштом \$800,000,000, а тоді 57 груп повітряних сил будуть мати повний вилард. Тепер є 59 груп, однак вони не мають ще всього, що їм потрібно.

СЕНАТ СУДЕЙСЬКА ЛАВА ЗАЖАДАЛА СВИДОЦТВА СЕМА КАРА.
Нью-Йорк. — Велика судейська лава, яка при замикаванні джерих переводить допити над шпигунськими зятими комуністів, покликала на свідокство званого канадського комуніста Сема Кара, якого поліція арештувала минулого тижня у Нью-Йорку. Він ховався від 1946 р., коли то канадська влада хотіла його арештувати на підставі відкриття урядової советської амбасди, Ігоря Гузенка. Здогадуються, що слідча лава хоче устійнити зв'язок між стейтськими й канадськими комуністами в справі шпигунства. Теж уродженець Чехословаччини, Александер Чехослава, який перебував в З. Д. А. під іменем Пітерс, має бути переслуханий великою лавою. Він мав бути депортований, однак тому, що він відмовився зізнання перед конгресовою комісією, його засудили за непослух конгресові. Пітерс, за свідокством Чемберса, мав бути посередником між шпигами в департаменті стейту і комуністичними агентами, які стояли на службі Совєтів.

ТОВБИН РАХУЄ НА ПРИЛЮДНУ ОПІНІЮ В СПРАВІ НАЛАДНАННЯ СТРАНКІВ.

Вашингтон. — Секретар праці Моріс Товбін складає перед сенатською комісією праці свідокство про новий робітничий законопроект, який має прийти на місце закону Тефта-Гартлі. Він домагався прийняття законопроекту так, як він начеркнений і дав висновок на різні запити. Між ін. він сказав, що самий зазив президента вистачить, щоб робітники відступили від страйку на випадок національної неохотності, бо прилюдна опінія спонукає їх до цього. На це сказав сен. Айкен, що Луїс не послухав президента двічі, раз навіть підчас війни. Коли Товбін заявив, що він не хоче говорити про особу, сен. Айкен відповів, що Луїс це „не особа, а установа“. Сен. Г. Александер Смит видвинув справу забезпечення прав робітників перед надужиттям юній, головню перед надмірними членськими оплатами та перед недопущанням до праці, якщо робітник не є членом юній. Над цією справою вивязалася довша дискусія, якої не докінчено.

ВЕРХОВНИЙ СУД ПРИЗНАЄ ЗАБОРОНУ КРИКЛИВИХ МАШИНОВИХ ПРОМОВ.

Вашингтон. — Верховний Суд Злучених Держав признав законною заборону управи міста Трентону, у стейті Нью-Джерзі, що не вільно по вулицях вилгошувати голосники з крикливих промов через голосники з вантажних авт, та признав міській управі право управивильноувати голос. Містови Нью-Йоркові признав цей суд право забороняти поміщення оголошень на боках

„Мирове“ предявлення Сталіна звернене проти Атлантийського Пакту

Вашингтон, 31 січня. — Сталінове „мирове“ предявлення вибілося на чільне місце закордонної політики і воно може призвести до відвертої гри впродовж найближчих кількох місяців. Справа є поважна і до неї треба ставитися з великою обережністю. Оце її причина, чому ні Білий Дім ні департамент стейту не спішать з нікими прилюдними заявами. Урядові кола, на скільки вони взагалі щось говорять про цю справу, виявляють здивування, що Сталін не загадав нічого про наладнання валютні в Берліні, як умови для знесення советської блокади проти німецької столиці. У Білому Домі пригадують ще раз, що през. Труман готов прийняти прем'єра Сталіна в Вашингтоні.

Між тим до Вашингтону наспіли звідомлення про становище інших країн до заяви Сталіна. Бритійський погляд передав департаментові стейту амбасадор сер Олівер Френкс на доручення британського міністра закордонних справ, Ернеста Бевина. Кажуть, що Бевін не бере поважно заяви Сталіна зогляду на випадок Москви проти Північно-Атлантийського Договору і остероги до Норвегії, щоб вона була збережена в приступленні до цього договору. З Парижа звідомляють, що французький прим'єр Келі одверто заявив, що, ліпше було б, як би Сталін виявив советську мирову політику ділами, а не словами. Секретар Об'єднаних Держав, Тригве Лі, заявив, що О.Д. постаранься за відповідне місце для зустрічі Сталіна з Труманом. Провідник німецьких комуністів Вільгельм Пік заявив, що „Сталін поклав на плечі Заходу відповідальність за світовий мир і об'єднання Німеччини“. Кошишній британський міністер війни, Леслі Гор-Белліа заявив, що „це тактикою комуністів розмовою добути того, чого він не може досягнути натиском“. Сталін є в першу чергу комуністом і його змагання є привести всі держави до Кремля.

МЕДАЛІ ЗА ПЛАН МАРШАЛА
Вашингтон. — Красне Товариство Планування при нагоді 15 річниці свого існування, признало медалі за успіх Плян Маршала для відбудови Європи самому ген. Джорджові Маршалові, за започаткування цього пліну, а Полові Гофманові, Адміністраторові Економічної Кооператії, за його виконування. Золота медалі містять напис: „За визначну заслугу через планування поправи людського життя“.

АМБАСАДОР БРУС ПОКИДАЄ АРГЕНТИНУ
Буенос Айрес. — Амбасадор Злучених Держав Джеймс Брус попрощався з міністром закордонних справ Хуаном Врамугліа і виїхав літаком до своєї країни. Загальною говою, що він уже не повернеться на свій пост. По дорозі Брус вступив до Ріо де Жанейро і до Порто Ріко. В останній місті він зустрінується з недавнім секретарем стейту, Джорджом Маршалом, який тут перебуває на лікуванні.

АМЕРИКА ВИЗНАЛА ДЕРЖАВУ ІЗРАЕЛЯ І ТРАНСІОРДАНІЮ

Вашингтон. — Злучені Держави дали повне дипломатичне визнання Державі Ізраїля і Трансїорданії в такий спосіб виявили свою добру волю для наладнання різниці між Ізраїлем і арабськими державами. Швидко, з якою Білий Дім наладнав цю справу негайно після признання Ізраїля Великобританією, вказує на порозуміння між Злученими Державами й Великобританією в справах Середнього Сходу. Заповідають, що Білий Дім дитиме незабаром своїх дипломатичних послів до признаних країн. Елія Епштайн, представник Держави Ізраїля у Вашингтоні, виявив свою радість з приводу цього визнання.

О.Д. ПРОПОНУЄ МІСЦЕ НА ЕВЕНТУАЛЬНУ ЗУСТРІЧ СТАЛІНА З ТРУМАНОМ
Лейк Сокес, Н. Й., 1 лютого. Тригве Лі, генеральний секретар О.Д., заявив вчора, що він „дуже радо“ посередничав би в підборі місця на евентуальну зустріч Сталіна з президентом Труманом. При цій нагоді додається, що О.Д. крім своєї головної квартири в Нью-Йорку, мають ще т.зв. Палац Націй в Женеві у Швейцарії, бувшу головну квартиру Ліги Націй.

„Український націоналізм є дуже конкретним фактором в східно-європейських справах“

КОМЕНТАР „КРИШЧИЕН САЙЕНС МОНИТОР“ З ПРИВОДУ ЗІЗДУ В КИЄВІ

„Кришчиен Сайенс Монитор“ у своєму виданні з 29-го січня надрукував довгу інформацію свого кореспондента з Москви, Едмунда Стівенса, про 16-ий зїзд в Києві комуністичної партії в Україні. Крім переліку всіх в цьому з'їзді брав участь, „Свобода“ 29-го січня наформіції з цього зїзду за повідомленням нийорської „Горалд Трибюн“ та на підставі звіту Хрушова, тут подається ще дальші інформації з виступів „міністра“ Мануйльського. Головною темою виступу Мануйльського, подібно як і Хрушова, були закликати до безпощадної боротьби проти „українського буржуазного націоналізму“, ст. є рджуючи його наявність в Україні. Газета повторює подібні твердження і заклик Хрушова і у власному коментарі стверджує, що „український націоналізм є дуже конкретним фактором в східно-європейських справах та вже не з одної нагоди викликав клопоти для Кремля“.

УКРАЇНСЬКІ СВИДКИ В ПРОЦЕСІ КРАВЧЕНКА ПОТВЕРДЖУЮТЬ СОВЕТСЬКИЙ ТЕРОР

Париж, 1 лютого. В сензційному процесі Віктора Кравченка, автора відомого твору „Я вибрав волю“ проти французького комуністичного тижневика „Летр Франсе“ за обиду, вчора зізнавали українські свідки, бувші советські громадяни і тепер „переміщені особи“ в таборах в Німеччині. Вони повністю potwierдили подані в книжці Кравченка інформації про советський терор та знущання над народом, даючи відповідні докази і від себе. В своїх звідомленнях з процесу американська преса звертає окрему увагу на свідчення Ольги Марченко, „кріпкої українки в її 50-тих роках“, що „дала найбільш хвилююче свідокство цього дня“, твердить „Нью-Йорк Таймс“, так описуючи її зізнання: „Здержуючи свої слози, вона (Ольга Марченко) простими словами оповіла як її і її сім'ю в 1930 році виклишено з дому, під час відомої акції „розкулачування“ селян. Слози залили її лице — пише дальше Нью-Йорк Таймс — як вона

ПРОФ. НЕСТОР ГОРОДОВЕНКО ВЖЕ МАЄ ХОР „УКРАЇНА“ В КАНАДІ

„Новий Шлях“ з 29-го січня повідомляє, що стараннями філії УНО в Монреалі вже організовано національний хор „Україна“, на мистецького керівника якого запрошено відомого з України та зі скатальщини славного диригента, проф. Нестора Городовенка. Рівночасно проголошується набір нових добрих співаків і співачок до цього хору.

УСПІХИ НОВОГО УКРАЇНСЬКОГО ІМІГРАНТА В ТЕКСАСІ

Боуамнт, Тексас, 30 січня. Місцева американська преса в останніх часах подала широкі (Докінчення на стор. 4-тія)

НОРВЕГІЯ ПРИСТУПИТЬ ДО АТЛАНТИЙСЬКОГО ПАКТУ

Осло, Норвегія, 1 лютого. — З авторитетних джерел тут повідомлено, що норвежський міністер закордонних справ ще цього тижня домагатимся від парламенту уповноваження поінформувати західні потуги, що Норвегія готова прийняти їх запрошення до долучитися до Північно-Атлантийського оборонного союзу. Норвежський уряд виніс це рішення, не зважаючи на недавню погрозу Советського Союзу та після того, як переговори в справі спільної оборони трьох скандинавських країн застрягли в „мертвій точці“ шведсько-го бажання „абсолютної нейтральності“ у відношенні до Сходу і Заходу. З поінформованих дипломатичних кол в Лондоні повідомляють, що Злучені Держави в найближчих днях звернуться з відповідним запрошенням приступити до Атлантийського пакту до урядів Норвегії і Данії. Справу приступлення до Атлантийського Пакту та советської ноти норвежський уряд розглядав на нарадах двох спеціальних комітетів, урядового й парламентарного. Відповідь на советську ноту має бути розглянена основню на засіданні уряду в найближчій четвер і головним мотивом цієї відповіді буде твердження, що

Атлантийський пакт має виключно оборонний, а не нападний характер. В цій відповіді буде, правдоподібно, теж застереження, що Норвегія в мирному часі не відступить своїх стратегічних баз жадній іншій країні. Після передчорашнього остаточного розбиття переговорів про скандинавський оборонний союз, преса всіх трьох заінтересованих країн широко коментує цю подію, стверджуючи, однак, що розбиття цих переговорів не матиме впливу на співпрацю скандинавських країн в інших ділянках.

НАДІІ ГЕН. ФРАНКА НА ПЛАН МАРШАЛА

Лондон, 1 лютого. Місцевий „Дейлі Телеграф“ надрукував вчора інтерв'ю свого кореспондента з шефом еспанського уряду, ген. Франком, в якому він висноєс становище Еспанії до поодиноких міжнародних справ. Франко вважав, що це не назрів відповідний час приступлення Еспанії до Об'єднаних Націй, західно-європейського оборонного союзу чи до Атлантийського пакту, натомість Еспанія радо повітала б включення її в Програму Європейської Відбудови згідно з Плян Маршала. Відповідаючи на запит про становище Еспанії до військових договорів в обличчі советської загрози, Франко заявив, що еспанська національна гордість ніколи не погодиться на таке становище, що могло б бути рівнозначне з колоніальною базою. В справі включення Еспанії в Плян Маршала ген. Франко навів порівняння вісімох людей на самотньому острові, що дожидають короля з харчами для сімох. Як тоді почувався б той восьмий, за якого вважав себе Еспанія. Ген. Франко додав, що Гібралтар тепер втратив своє мілітарне значення та що Еспанія радо прийняла б його від Британії.

ПОГРОМ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ПАРТИЗАНІВ В ГРЕЦІЇ

Атени, 1 лютого. — Командування грецької армії повідомило, що від початку акції проти большевицьких партизанів на Пелопонезі унешкільнено 1,647 большевиків зі всіх околу 3,000, що зробили там висадку. З цього числа 672 партизанів вбито, 465 зловлено і 510 самі здалися.

ХАОС В КИТАЮ.

Нанкінг, 1 лютого. — Сьогодні в Китаю вже таке положення, що важко було б точно сказати хто з ким проти кого і за що б'ється. Б'ються всі. Центральний уряд продовжує свої заходи для замирення з комуністами, що продовжують свою військову акцію. Рівночасно один з генералів, губернатор провінції Квантунг, заявив, що він організує „незалежну оборону“ південних провінцій, як бастион проти комунізму. Підготовку „боротьби до останнього“ заповів з Формози теж маршал Чіанг-Кай-шек. Тимчасом генерал Чанг-Чінг-чунг, міністер без теки в уряді прем'єра Сун Фо, є тепер в дорозі до Сінкіанг з метою порозумітися зі Совєтами проти домагань китайських комуністів коштом передачі під повний советський вплив північно-західного Китаю.

БЕРЛІН ПРОХАЄ ВКЛЮЧИТИ ЙОГО В ЗАХІДНО-НІМЕЦЬКУ ФЕДЕРАЦІЮ.

Берлін, 1 лютого. — Вибране населенням управління західних секторів Берліна звернулося до Командатури західних союзників з проханням включити це місто як дванадцятку провінцію (Лянд) у федерацію плянованої західно-німецької держави. При цій нагоді виявляється, що Берлін вислав свою делегацію до участі в нарадах т.зв. Парламентарної Ради в місті Бонн, де підготовляється конституція західної Німеччини. В прокламації Міської Ради західних секторів Берліна висловлюється ще такі прохання до західних союзників: 1. Встановити в цій частині міста західно-німецьку марку як єдину правну валюту, виключивши з обігу советську марку; 2. Відповідно збільшити повітряне постачання харчів та інших продуктів до цього більшованого советського сектора.

Він права соціалістичні силих промислових підприємств в місті; 4. Передати німецьким властям всі завдання, не зв'язані безпосередньо з безпекою окупаційних потуг та міжнародними політичними проблемами. В міжчасі з американської головної квартири в Німеччині повідомлено, що західні союзники продовжують свої заходи в справі створення західно-німецької держави, ігноруючи останні заяви Сталіна. Тут теж не покладається ніяких надій на можливості добровільного перервання советами блокади Берліна.

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA: SUBSCRIPTION RATES:
Ha pik \$7.00 One year \$7.00
Ha pik \$3.75 Six months \$3.75
Ha pik \$2.00 Three months \$2.00

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRYant 9-5882.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЖДУТЬ НА ДІЛА, АЛЕ ЯКІ?

Совєтська „мирова офензива“ не вгавас. Можна навіть твердити, що скріплюється стріляниною з грубих гармат, бож стрільнув сам Сталін. Вправді стріл Сталіна розвідочний, але це не зменшав його ваги. Це ж намагає грунт могутній диктатор, пан над 250 мільйонами рабів, який тепер береться заохопити під свій диктат це нових 450 мільйонів рабів у Китаю. Тому прямо з дива не можна вийти, що ця остання стрілянина Сталіна, поведена через новинарську агенцію в такій важкій справі, як есентуальна зустріч з президентом Труманом, не викликала ні в Америці ні в світі особливого великого зацікавлення. З цього годі заклячати, що в Америці, Англії, чи в Франції не бажало собі миру. Це тільки вияв недовіри демократії уже й до слів самого Сталіна. Теж і від нього домагаються тепер у першу чергу таких мирних діл, по яких можна б пізнати, чи він думає про справжнє замирення, чи тільки вживав нового підступу.

Немає сумніву, що Сталін хотів своїм інтерв'ю внести між демократичні потуги замирення. Він добре знає, що в Америці є дуже сильний протисовєтський настрій. Коли б Злучені Держави захитались в потрібні дальшого зброєння і дальної допомоги скріплити економічно й мілітарно західні демократії, то це було б великою перемогою Кремля. Плян Молотова, як протипага Плян Маршала, тоді тріумфував би, навіть якщо не давав далі ніякої допомоги совєтським сателітам, а тільки при допомозі відповідних договорів сам від них брав і так скріплював Совєтську Росію, як це тепер діється. Сталін бачить, що невдача, яку заповів бундучний Молотов Плян Маршала, не здійснюється. Плян Економічної Відбудови Європи набирає щораз більшої сили, а Західна Європа береться здійснювати план її політичного й економічного об'єднання, над яким думали сотки років. Усе це діється, щоб таким робом краще обороняти демократичний устрій перед комуністичною агресією. Північно-Атлантичний Пакт називає совєтська пропаганда засобом до поширення світового американо-британського панування на Європу, але на ділі країни, що мають бути об'єднані тим договором, об'єднуються головним на випадок совєтської агресії. Ці плани демократії хотів би Сталін розбити, або хоч ослабити їх розмах. Звідси і совєтська „мирова офензива“ та інтерв'ю Сталіна, згл. його відповідь на квестіонар, який йому предложила Інтернешенел Нюз Сервіс.

Західні потуги вже визнаються на совєтській тактиці й вважають совєтську „мирову офензиву“ та інтерв'ю Сталіна хвилиними тактичними кроками, що ніяк не міняють змагання Кремля до диктатури над цілим світом. Проте вони підкреслюють, що в засади не мають нічого проти дальших перетрактатів з Совєтами, а тільки ждуть на діла. Що під тими ділами розуміти, можна тільки вгадувати. Можна казати, що передумовою є, наприклад, знесення совєтської блокади в Берліні, чи залишення допомоги комуністичним збройним силам в Греції. Можна думати і про занехання совєтської допомоги комуністичним арміям в Китаю. Але, припустимо, що так сталося, що Кремль згодився на що чи другу вимогу і так „ділами“ виявив, що він хоче миритися. Чи це вже вистачило б, щоб можна було з Кремлем чесно говорити і помиритися? Думасмо, що коли вже Москва довела до цього, що демократії, загрожени комуністичною агресією, подумалися до об'єднання і скріплення своїх сил, так тепер треба їм, демократам, сказати Кремлеві просто й ясно, які мають бути його діла, щоб можна було засісти з ним до нових розмов у справі справедливого та тривкого миру в світі. Інакше ті діла будуть загадкою, яка ще дужче мучитиме тих, що вже й без цього мучаться у совєтській неволі, бо захитуватиме їх надію на визволення.

Нові завдання в новому етапі

Минулого 1948 року Український Народний Союз з великим успіхом завершив один зі своїх важливих етапів: він досягнув кількості 50,000 членів, а своє майно „заокруглив“ цифрою 10,000,000 доларів.

Як йдеться про точність, то з кінцем 1948-го року — як це виказує звіт головного секретаря — Батько-Союз нараховував 50,872 членів, отже на 2,590 членів більше, ніж в тому самому часі попереднього року. В загальному, велика Союзова сім'я збільшилася в минулому році біля 4,000 новими членами; різниця покриває ті прогалини, які протягом року повстали в Союзових рядах в наслідок смерті членів, суспенд і т. п.

Не менш багатомовний і надійний є касовий підсумок УНСОУ за минулий рік. З кінцем 1947-го року загальне майно Союзу виносило 9,627,761.35 доларів; з кінцем 1948-го року воно вже виносило 10,379,428.61 дол., отже на 751,667.26 дол. більше. Збільшення Союзного майна на три-чверті мільйона доларів продовж одного року, це досягнення, на яке немає прикладу в дотеперішній історії цієї, або будь-якої іншої української народної організації — стверджує головний касир У. Н. Союзу.

Все це дало головному секретареві оправдану причину назвати 1948 рік в його черговому об'їзні до урядників Союзових відділів „світлим роком“. „Треба ствердити — говориться в згаданому об'їзні — що 1948 рік записався в історії Союзу найбільше успішним роком в призначенні нових членів за останніх 15 років, це є, від часу впровадження реформи для перепису членів зі старого до нового роду об'єднання“.

Стверджуючи ці великі успіхи в минулому році, Союз своїм традиційним звичаєм робить найбільш правильний висновок, закликаючи всю свою велику громаду до змагання за ще більші успіхи в цьому році. Нав'язуючи до 55-ліття існування УНСОУ, що припадає власне в цьому році, видивається нове гасло, під яким цей кривілей найкраще відсвяткується: 55-ліття УНСОУ — 55 тисяч членів. „Оце клич — пишеться в згаданому об'їзні — що повинен лунаєти продовж 1949-го року в хаті кожного союзовця. Як відомо — пишеться там далі — Союз оснований 22-го лютого 1894 року, отже 22-го лютого 1949 року буде 55 років від часу його заложення. З нагоди цього 55-літнього ювілею проголошуємо кампанію за збільшення Союзу до 55 тисяч членів. Ми почали 1949 рік з числом 50,872, а маємо закінчити

його числом 55,000 членів. Збільшивши Союз до 55 тисяч членів, ми таким прикладом викажемо, що ми вміємо належно оцінити цю величезну працю, яку вложив Союз в цих 55 роках в розбудову нашого громадського життя на всіх ділянках його розвитку“. В дальшому звертається увагу, що власне цей рік є перед-конвенційним роком і це з черги повинно заохотити всіх членів Союзу, зокрема його відділових урядників до ще більших зусиль, щоб добитися ще більших успіхів, якими можна б виказати на конвенції.

При цій нагоді повідомляється про встановлення відповідних надзвичайних грошових нагород за здобуття відповідної кількості нових членів.

Збільшення Союзу до 55 тисяч членів протягом цього року — це завдання, з яким У. Н. Союз вступає в свій черговий етап. Девізою праці Союзу завжди було: здобути досягнення в минулому виправдати ще більшими здобутками в майбутньому, бо тільки цим організація і її членство можуть себе виправдати. Успіхи здобуваються не на те, щоб опісля на них спочивати, але щоб ними поширювати та зміцнювати базу для дальших успіхів. Тільки в цьому перманентному прогресі криється глуд всякої роботи, бо в ньому й є її ціль. Постійний розвиток і ріст, постійне змагання та сума їх успіхів створюють сенс життя і дають те, що називаємо щастям. Тільки так розуміє Союз свою ціль і своє призначення в нашому житті і цему своєму розумінні він завдає свої дотеперішні успіхи та на ньому покладає свої надії і будує свої плани на майбутнє. Це мусить стати теж щоденним світоглядом кожного члена цієї великої Союзової сім'ї, бо в їх свідомості, зорганізованості і в їх праці та трудах є головна передумова наших загальних успіхів.

Ясно, що цього ніколи не досягнеться самим тільки бажанням і надіями. Праця і труд, боротьба з перешкодами та наполегливість мусять правити нам усім за головні засоби в нашій союзній роботі в майбутньому, як правила нам та нашим попередникам в минулому. Бути членом Українського Народного Союзу значить бути активним членом в союзній і громадській роботі, це значить точно виконувати всі свої союзні і громадські обов'язки та бути прикладом для всіх інших. Так було в минулому і є всі підстави вірити, що так буде і в майбутньому. З таким твердим переконанням Український Народний Союз вступає в свій черговий період, що повинен позначитися

3 приводу одної совєтської рецензії

В совєтському журналі „Сучасне й майбутнє“, 27, Київ, 1948 р., з'явилася стаття, підписана якимсь проф. М. Петровським, яку передруковано повністю також в газеті „Радянська Україна“, ч. 177, 28. VII. 1948 р. Стаття називається „Американський професор у ролі фальсифікатора історії України“, і уявляє собою рецензію, в совєтському розумінні цього слова, на видану зходами У. Н. Союзу Історію України проф. К. Манінга (Clarens A. Manning. „The Story of The Ukraine“. New York, 1947).

Добре знаємо, як пишуться статті в Совєтах. На Україні є народне прислів'я: „Як Сірка годують, так він і гавкає“. Тому ми зарані могли уявити собі характер та стиль такої рецензії. Але ж проф. М. Петровський, очевидно „ударник“ з фаху брехні та наклепів, зумів випередити багатьох своїх колег по перу — сірків. Науковий арсенал його статті слабовийний та, за відсутністю потрібних фактів, самий загальний. Проте „рецензія“, з початку й до кінця насичена справжньою московською лайкою, відомою у всьому світі ще з часів Олєарія. Лайка звернена найбільш на адресу проф. К. Манінга, його „господарів з Вол - Стріт“, та українсько-німецьких (?) націоналістів. Не забутий і Маршал. Бульбу і Бандеру названо „бандитами і провідниками, які активно допомагали гітлерівській кліці в її намаганнях закабалити Україну“. Самого проф. К. Манінга автор совєтської наукової рецензії називає „запеклим профашистом, який в свій час черпав надихнення з геббельсівської кухні брехні“ і „колишнім агентом розвідки американського генерального штабу“, а його Історію України — „підлою книгою“.

Не дивуємось жахливій лайці та брехні проф. М. Петровського. Ми добре звикли до неї за 30 років існування совєтської влади. І зараз досить повернути ручку в радіо на Москву, як звідтіля, ніби з помірної, полетять пристрашна лайка на державних мужів Америки, Англії, Франції і всіх країн, що не належать до совєтського блоку. Ми не гадаємо можливим відповідати совєтським рецензентам в його стилі. Не перемагаємо наводимого ним „наукового“ арсеналу в цілому. То була б чимала, невдячна й нікому непотребна праця. Занадто все,

ще більшими зусиллями і працею, які дадуть в результаті ще більші успіхи і досягнення.

що він наводить — примітивне й малограмотне, а головне — фактично необгрунтоване. На зразок возьмімо лише одну з його „ідей“. Проф. М. Петровський намагається довести, що український народ завжди був по боці Москви, а відтак і совєтської влади.

На доказ цієї думки рецензент пише: „Чому він (Проф. К. Манінг) не говорить про те, що після зради Мазепи ці повстання проти ренегата і шведських військ буквально закипіли по всій Україні, що сприяло розгрому армії Карла XII під Полтавою“. На жаль рецензент не наводить ні одного конкретного випадку повстання проти Г. Мазепи, що ніби то „закипіли по всій Україні“. Я також ніколи не чув про такі повстання після виступу І. Мазепи проти Москви. Більш того, я знаю як раз протилежні факти. Петро І остільки боявся загального повстання всього населення України проти московського господарювання, що на виступ І. Мазепи і інших, відповідав страшним терором, нечуваном до того не тільки на Україні, а й в Московії. Цей масовий терор можна порівняти хіба з тими засобами терору, які переводили на Україну за останні 30 років совєтська влада, і не дурно Сталін намагається виправдати свою систему кривавого терору посланками саме на Петра І.

Військами Петра І. знищено Перволочну. Батурин, взятий зрадою, був знищений у пень. Разом з тим була вимордована десятитисячна залога та все населення міста, включаючи жінок і дітей. Спеціальне карне військо, під командуванням полковника „Яковлева“ та зрадничого полк. Галаганова в кількості поводири, обдуривши запорожців, забрало Чорноморську Січ і вся її залога була вимордована в нелюдський спосіб. Козача старшина, після обрання гетьмана І. Скоропадського, також була „перечислена“. Але до цих, загально відомих історичних фактів, можемо додати ще мало відомі археологічні показники.

Дніпрестанівська Археологічна експедиція Наркомосу України, що досліджувала порожисту частину Дніпра в 1927-32 рр., між іншим натрапила на цікаві пам'ятки пізньої доби. В селі Військовому біля порога Ненаситця, посеред вулиці, як вивудало вітром піляку, почали виявлятися якісь чорні, продовгасті плями. Розвідковими розкопками виявлено, що то рештки давнього цвинтаря якогось очевидно великого українського села, що існувало тут наприкінці 17 ст.

Дальшими розшуками знайдено неподалеку „братські могили“ того ж часу, що уявляли собою великі ями з 10-30 кістяками в кожній. Деякі кістяки містилися в трунах дерев'яних, на тиблях, більшість — без трун, лежали покітом. В інших випадках трупи очевидно просто кидали в яму, без ніякого порядку. В багатьох випадках кістяки мали ознаки гвалтовного морду — пробиті черепи та переламані рурчасті кістки.

Загальна картина дала вказівки на те, що тут існувало велике й багате село. Напочатку 18 ст. воно було знищене безслідно і мешканці замордовані. Після того цей край повернувся на Дике поле. В дальшому, очевидно після повернення запорожців з еміграції в 1733 р., ця країна почала знову заселятися. Нові люди вже нічого не знали про старе поселення і село Військове розташовалося по іншому пляну, ніж попереднє. Тому то старий цвинтар виявився посеред теперішньої головної вулиці, а братські могили трапляються в нинішніх селянських садах.

Залишки такого ж великого села, в вигляді культурних шарів, відслонюються у березі Огринського півострова, до Дніпра. Це село було розташоване впритул до Усть-Самарської фортеці і напочатку 18 ст. також знищене упень. На місці цього села вже не виникло нове й його рештки знаходяться в 2-3 км. від нинішньої Старої Огрині.

Залишки третього великого селища, в вигляді поховань 17 ст., знаходяться також на території нинішнього Старого Кодака. Траплялися рештки українських садиб тих же часів, і по інших місцях. До цього треба додати, що Археологічна експедиція в цілому, за браком часу та коштів, мало звертала уваги на ці пізні пам'ятки Петрівського погрому і можливо, що більша частина їх лишилася не виявленою і не фіксованою.

Але й ті річкові, реальні пам'ятки, що були випадково зустрінуті експедицією, з повною необорістю доводять, що напочатку 18 ст., на запорозьких вольностях по берегах порожистої частини Дніпра, були розташовані великі й багаті українські села.

Карна експедиція полк. Яковлева всі ті села спалила і знищила безслідно, а все населення — вимордовувало. На чверть століття запорозьке Наддніпряв'я повернулося на пустелю. Зв'язок між населенням попереднім та наступним був повністю перерваний.

Таким страшним терором відповів Петро І. на виступ гетьмана Мазепи, запорожців та свідомої частини старшини

(Докінчення на стор. 3-тій)

УЛАС САМЧУК

СОНЦЕ З ЗАХОДУ

РОМАН.

17)

Двері в темноті повільно відчиняються. Зорин не ворухиться. Він і так знає, хто прийшов. Чорна постать не порушно стоїть біля дверей і по хвилинці з темноти виривається носовий голос: — Що з канапою?

— Іване, Іване! На що те світо? — кричить він з заплаченими очима.

— Щоб бачити! — відповідає той.

— Нема кого бачити. Тут порожнеча! — тріщить далі Зорин.

— Вас бачити. Недоцінюєте своєї особи. Цілий три години не мав щастя й бачити. Що роблять „Наступ“, Тячево, Друкарня?

— Дайте чистий спокій. Я втомлений, як сто шкап разом... Я тільки виривався з поїзду... Я ще не віддихався.

Іван підходить до вікна і завішує його простиралом з цитринового ліжка. Не розглядаючись підходить до ка-

напи. Зорин змушений відкрити очі. Ворон перед брамою. Два усміхнені погляди стикаються. Німий бій. Імпериалізм Зорина не знає меж. Його бажання — не вступити ані сантиметра свого володіння, але той кучерявий та спокійний і так дитинно сміється.

— Чорт з вами! Сідайте! Але візьміть на увагу мої реватичні кістки. — Зорин трошки посувається, Іван сідає і спирається на його живіт.

— Що нового? — витискає він те саме, що кожного вечора, через ніс.

— Спітайте польське радіо. Воно все знає краще, — тріщить Зорин.

— Стара юшка. Волошина вже вбито втретє, — каже ніс.

— Коли вийде „Говерля“?

— Спітайте Кузя, — відгизається Зорин.

— А де ваш шановний ко-ректор „Нової Свободи“?

— В редакції! В редакції! Нищить хибні? А ви, Іване, до холери, як кажуть, ясної, дай-

те мені шматочок спокою! Більше від вас не вимагаю.

— Нема ніякого спокою. З Європи спокій вигнано. А що б сказав Муссоліні, Гітлер, Ніцше? Ви вже червонієте, бо ваша волюнтаристична душа не годиться з реватичними кістками. Ми, члени „Зеленої Канапи“, мусимо підняти прапор неспокійного, буряного, огненного...

— Кальчук, Кальчук... Не відбирайте йому хліба. Не вносьте сюди, у це місце на планеті, розкладових бацилл фашизму. Я відлучу вас ще шматок канапи, лиш стримайте ваше красномовство... Тут напроти „руська народна рада“. Тут Рогай, Милай, Почекай, „Нова Свобода“... Вас візьмуть, замкнуть, зітруть...

Двері швидко відчиняються, і на порозі коректор „Нової Свободи“ Стельмах. Довгий, тонкий, худий у сірому реглану... — Що за гамір, Зорин?

— Що за гамір, Зорин? Вас вже чути з площі Мадарика...

— Зайнято! Зайнято! — кричить на перебіг Зорин. — Будь ласка, примістіть вашу „поштенну“ особу на звичайному стільці.

— Сядемо і на стільці, — каже поважно Стельмах і здіймає з безпальної руки брудну замшову рукавицю.

— Маєте бодай „Пряшевську Русь“? — швидко питає Зорин. — Ми вже за нею плачемо справжніми руськими сльозами.

— Нема! Нем, нем... Запізнаю прийшов до міської читальні. „Русь“ вже зникла. Приніс ось тільки „воззваніє“ та кілька нових пліток. Говорять про заговор проти влади. Коряк, Порайко, Горай, Передайник... Не дає їм спати слава Ревая та Волошина. Ну, воно і не зле бути міністром повіту. Помічники, секретарі, начальники відділів, а платня все такі міністерські... І все таки титул, і авто, і Прага.

Пана міністра приймає на граді прازیким пан міністер

Гавелка. Ексцеленція... Це дядя пана, що двадцять років просядів помічником секретаря в канцелярії аграрної партії, все одно, що повітря для балона. Воно може роздуть такого пана до безмежності. Воно може занести його в стратосферу... Нашо тут культура, здібності, практика...

— Стельмаху, Стельмаху! — кричить Зорин. — Робіть кінець. Боюсь за ваше невипи, чисте серце.

— Даремно... — каже Стельмах. Навіть дуже даремно...

— Звідки ваша переборщана ліричність? Вас, мабуть, зворушила оця малярська мова, — каже Зорин і тримає перед очима зелений папірець. „Во Христі Братя. Видіме, що ви совсім на нас забули. Не стараетесь нами, но мы больше уже не можем выдержати. Мы уже голодуем.“

— Стельмаху, Стельмаху! — кричить Зорин. — Робіть кінець. Боюсь за ваше невипи, чисте серце.

— Даремно... — каже Стельмах. Навіть дуже даремно...

— Звідки ваша переборщана ліричність? Вас, мабуть, зворушила оця малярська мова, — каже Зорин і тримає перед очима зелений папірець. „Во Христі Братя. Видіме, що ви совсім на нас забули. Не стараетесь нами, но мы больше уже не можем выдержати. Мы уже голодуем.“

— Стельмаху, Стельмаху! — кричить Зорин. — Робіть кінець. Боюсь за ваше невипи, чисте серце.

— Даремно... — каже Стельмах. Навіть дуже даремно...

— Звідки ваша переборщана ліричність? Вас, мабуть, зворушила оця малярська мова, — каже Зорин і тримає перед очима зелений папірець. „Во Христі Братя. Видіме, що ви совсім на нас забули. Не стараетесь нами, но мы больше уже не можем выдержати. Мы уже голодуем.“

Братя, братя, не оставте нас, як сирот. Поможіть нам, Спасіть наших дорогих дітей и матерей. Убивайте чеських и украинских злодеев, которые на нашей бдноті богатіють и стаються миллионерами.

Зорин протиснув голос через заціплені зуби: — Рвайте їх. Застрільвайте їх. Уничтожайте их, як лиш можете. Не бойтесь греха! Розбойника убийте не грех. Его должность каждого честного христианина. Просимъ васъ именемъ своихъ голодныхъ детей. Уничтожайте ихъ.

Дальше вже терять невозможность. Най вамъ самъ Господь Богъ поможетъ.

Свалевський округ.

— Чи ж цей шедевр християнської моралі не здатний, привести в ліричний настрій!

— Ха-ха-ха! — загготіли Стельмах та Ірлявський.

(Дальше буде).

ВСТУПАЮТЬ В ЧЛЕНИ У. Н. С.

3 недавнього минулого

Минуло вже кілька років, коли, майже до 6 років війни, „офіційно“ настав довгожданий мир „Офіційно“, але на жаль, не справді, не в дійсності, бо й досі військовий світ є вулканом, і немає дня, щоб десь на земній кулі не гриміли громи; не тієї, що минула, а тієї, що надходить.

Немає сумніву, що вона надходить, та як, як є зараз — не може бути завжди й не може бути довго. Проблема справедливості для всіх народів, здобуття волі народам та людині є великою проблемою світа, яку навряд чи пощастить вирішити голосуванням та більшістю голосів.

Стоїмо перед новим зривом, а це не є забути старі переживання. Ба, не тільки що не є забути, а навіть багато з минулого не є знанням загальною. А треба знати, треба виразно усвідомити собі, як то, що сталося, аби в майбутньому знати правду минулого, бо то минуло, колишнє станеться історією, а історія — вчителька життя.

До таких маловідомих загальові подій минулої війни є створення Української Національної Комітету в Берліні в кінці 1944 р. та на початку 1945 рр., започаткування формування Української Національної Армії та останній, може для нас найбільш цікавий, момент — перебіг відступу І. Української Дивізії з позицій під Фельдбахом 8. травня 1945 р., коли то більшість із нас, таборами, скінцями бої та почала марш на зустріч із військами західних держав.

Ці факти не є знані загальною. Тому загаль української еміграції та наше воєнне не могли бути належно поінформовані про своє нове політичне представництво, його зміри та праці.

Коли ж наступив кінець, уже з інших причин не можна було поінформувати про останні заходи УНК, а властиво про праці його голови та Командуючого армією — генерала Павла Шандрука. А це є дуже цікавий, зокрема цікавий для І. Української Дивізії, на фронті котрої він перебував ці останні дні війни та перші дні по-воєнній. Досі факти ці не були знані навіть усім найбільшим співпрацівникам Командарма, тепер багато з того, що нас інтересує, вже є цілком-виснаженим і його варто подати до відома нашої воєнцтва.

Восени 1944 року, коли вже совєтські війська зайняли майже цілу Польщу, але ще не зайняли Кракова, коли заломилась уже Фінляндія, Румунія та Угорщина, німецька влада почала шукати собі нових сил до боротьби.

Так створився, гарно проголошений у Празі, „Союз Народів Росії“, поміж представниками котрих не забракло наших земляків, що їх десь знайшов ген. Власов та намовив репрезентувати українську еміграцію. Але з перших же днів праці того союзу вияснилось, що в дійсності українська нація до складу його не входить, а ніби то репрезентують її а союзу громадяни, ніким до того не уповаж-

нені та нікому не знані. Про це було відомим самому Власову, було відомим і німцям. Однак, генерал Власов оголосив у своїй та німецькій пресі свою так нібито декларацію в українській справі: описав перебіг боротьби України за незалежність, зазначив, що совєти пограбували всі народи сходоу, та тільки спільними зусиллями можна перемогти совєтський імперіалізм і наприкінці стверджував, що український народ у спільному Союзі провадитиме боротьбу за свою самостійність. Ту статтю-декларацию було написано в такому тоні, в якому досі ніхто з москвинів про нас не писав.

Але тому, що Україна проголосила свою Самостійність ще 22. січня 1918 р., тому, що ця Самостійність була тоді узнана багатьма чужими державами, тому, що на еміграції перебував конституційний Уряд України, затверджений її парламентом, тому, що нова еміграція з Великої України ствердила незмінність самостійницької платформи цілого українського народу та вірність його ідеалам, що їх проголошено 27 років тому на Софійській площі в Києві, згадавши статтю ген. Власова була не на місці. Вона знайшла відгук на сторінках „Краківських Вістей“, у вступній статті пера Миколи Лівичко. В ті статті виразно зазначувалося, що українці не відмовляються від співпраці зі Союзом Народів, але дякуючи генералові Власові за добрі почуття та розуміння їхніх прагнень, вважають, якщо дійсно узнана наше право на Самостійність, то найкраще зробити, як у нашій справі взагалі не говорити.

Не знати, яке враження зробила на Власова відповідь М. Лівичко, але німцям вона дуже не сподобалась. Як то, осягнуто порозуміння всіх народів Сходу, об'єднаних у спільному Союзі, що признає своїми ворогами всіх ворогів Німеччини, а тут, раптом, українці висловлюють своє незадоволення і цьому перешкоджають? Це рішення вражає прямо своїм нахабством. Бо український нарід в цілому, протягом всієї громадянської війни боровся саме проти радянської влади. У всіх народів колишньої царської Росії (крім росіян) відбувалися національні революції, скеровані на відокремлення від Росії та сформування національних держав. (Прибалтика, Донщина, Кавказ, Середня Азія). Те ж саме відбувалося й на Україні, де найміцнішим і найбільш характерним був національний рух, що його більшовики звать „Петлюрівщиною“. Другий, менший, більш несвідомий та анархічний рух, також характерний для України, виявився в вигляді Махнівщини і теж був скерований проти більшовиків та Москви. Україну захоплено більшовиками силоміць і зов-

коло Українського Національного Комітету об'єдналися всі громадські організації, організації ж політичні, з причин переважно тактичних, офіційно в праці УНК участі не брали, але наказали своїм членам підпорядкуватися Комітетові. Уряд УНР, що 25 років по наших невдачах Визвольної Боротьби перебував

на еміграції, дав наказ старшинам, козакам та урядовцям рівнож стати до диспозиції Комітету.

Так, на чолі УНК став ген. Павло Шандрук, — один із визначних старшин старої Української Армії (УНР).

Генерал під час перебування на еміграції, з наказу уряду поширив свої військові знання, — як контрактовий старшина польської армії; приймав участь у німецько-польській війні 1939 року, при чому був ранений у бою, а по скінченні її скромно заробляв на утримання; при чому, як багато інших українців-інтелігентів, не уникав німецької в'язниці.

На доло генерала впав тяжкий та відповідальний обов'язок репрезентації української еміграції та безпосередні переговори з німцями.

Переговори тягнулися від листопаду 1944 року. Перешкодою до узнання Комітету німецьким урядом була категорична відмова генерала підпорядкуватися Власові, що бу-

ло б однозначним із відмовою від своєї національної політики, бо „Союз Народів Росії“ цілковито поділяв зовнішню німецьку політику аж до участі в війні проти західних альянтів. Генерал Шандрук ждав від німців признання УНК, як репрезентації української еміграції, що теж, як і Німеччина, бореться з більшовиками, але не приймає участі в боротьбі проти західних держав, і з котрими Україна ніколи не мала і не має причин до війни.

Переговори тягнулися до середини березня 1945 р., коли міністер Розенберг з уповноваження уряду повідомив генерала Шандрука про узнання УНК, як репрезентації українців, що знаходяться на території Німеччини та на територіях інших держав, зайнятих німецькою армією. Узнано рівнож право Комітету репрезентувати та виявляти прагнення Української Нації на відновлення Української Держави.

(Докінчення буде).

3 приводу одної совєтської рецензії

(Докінчення зі стор. 2-гої).

і козаків проти Москви. І цей страшний терор скеровано не тільки проти старшин та заповорожців, а й проти маси українського селянства. Тому треба думати, що Петро І. мав подостатні основи боїтись загального повстання на Україні проти Москви.

Цей стан стверджується фактами не тільки історичними, а й археологічними. Якими ж фактами проф. М. Петровський стверджує своє звідомлення про повстання, які ніби то закипів проти Мазепи по всій Україні? Ніякими, і то тому, що таких фактів — немає.

Другий, такий же брехливий момент концепції проф. М. Петровського-являється в тому, що за його словами „за що ж, як не за радянську владу боровся український нарід в жовтні 1917 р. і протягом всієї громадянської війни?“ Це рішення вражає прямо своїм нахабством. Бо український нарід в цілому, протягом всієї громадянської війни боровся саме проти радянської влади. У всіх народів колишньої царської Росії (крім росіян) відбувалися національні революції, скеровані на відокремлення від Росії та сформування національних держав. (Прибалтика, Донщина, Кавказ, Середня Азія). Те ж саме відбувалося й на Україні, де найміцнішим і найбільш характерним був національний рух, що його більшовики звать „Петлюрівщиною“. Другий, менший, більш несвідомий та анархічний рух, також характерний для України, виявився в вигляді Махнівщини і теж був скерований проти більшовиків та Москви. Україну захоплено більшовиками силоміць і зов-

ні, але боротьба проти більшовизму на Україні, в різних формах і проявах, триває й до цього дня, що час від часу викидають і самі більшовики.

Знову бреше проф. М. Петровський, кажучи: „за що ж, як не за радянську владу боровся він (український нарід), разом з усіма народами СРСР в роки Великої Вітчизняної війни?“ Сьогодні вже навіть ті, що були далеко від СРСР в ті часи, добре знають, що відбувалося в дійсності. Це ж було невідомо в історії-явище. Під час наступу німців, до них почали переходити одиночками, гуртками, полками, дивізіями і цілими арміями. А був свідком того, як дивізії переходили до німців над р. Самбеком в листопаді 1941 р., а в червні 1942 р. з армії, між Доном на Кубанню переходили до німців, або розбігались. Те ж робилося й по всій Україні. І, звичайно не тому, що українці чи інші народи симпатизували німцям, а лише тому, що саме не хотіли боронити зневажену совєтську владу. Проф. М. Петровський пише, що українці ніби то виступили на оборону совєтської влади „разом з усіма іншими народами СРСР“. — А чому ж то після війни були зліквідовані, разом з поголовним виселенням всіх людей, мало не всі національні республіки Європейської частини СРСР? Та ж сам совєтський уряд заявив офіційно, що ті республіки зліквідовано за те, що вони не виконали своїх обов'язків супроти РСФСР. За жалюиво та нервозною брехнею проф. М. Петровського криється неприхований перебіг комуністичної партії перед тим, що в

Завдання людей з ідеями

(с. о.) Практичні й підприємчиві американці цінують високо один дуже вартісний і важливий скарб, а саме — добру ідею. За добру ідею в Америці платять високу ціну. Добра, вміло використана ідея може стати для її творця джерелом добробуту, не враховуючи добробу слави.

Німецький ілюстрований журнал „Гойте“, що його американці видають для німців у своїй зоні, містить в кожному числі на другій сторінці обкладинки знімки людей, що видавали її перевели в життя якусь добру ідею. Є між ними молоді, радісні обличчя, є й обличчя людей поважного віку і навіть старців. Добра ідея може зродитися в усякому мозку, без огляду на вік її творця й без огляду на його соціальний стан, факт та освіту. Творцями цікавих ідей були не тільки великі вчені винахідники, письменники й мистці. Були звичайні смирні люди — ремісники й робітники, які у своєму фаху через свою ідею спричинили не одно поліпшення, а навіть цілий переворот.

Живий, свіжий творчий розум української людини багатий на різні цікаві й оригінальні ідеї. Багато з них пропадає тому, що ніколи не були висказані чи зафіксовані на письмі, і не було найменших спроб перевести їх у життя. Багато з наших людей не здає собі справи з того, скільки їхніх добрих ідей, що вони їх для облегшення серця виявили перед чужими людьми, були цими людьми використані й переведені в життя. З ними сталося те, що сталося з тим Іваном, про якого поет говорить: „ти гинув, а славу сусід добрий взяв“ — і на могилі його напис: „наме убекант“.

Виймаючи на нові місця поселення, головю до американських країн, наші люди повинні усвідомити собі, що в тих країнах високо ціняться й добре оплачуються ідеї, що поліпшують процес вироб-

майдутній війні не тільки українці по цей бік залізної завіси, а й усе населення матірної України, разом з усіма поневоєними народами СРСР, знову повстануть проти совєтської влади. Цей слушний час наближається з кожним днем і ні проф. М. Петровського, ні совєтську владу тоді вже не спасе ніяка брехня.

Самовидець.

ництва чи організації праці, або ж відкривають нові роди й способи виробництва. Маючи добру ідею, можна там знайти до неї спільника з грішми, що допоможе перевести її в життя, при чому зберігається там строго правдива чесна гри, т. зв. „ферплей“. Шарлатанів і обманців скоро розкривають і саджають туди, де їм і слід знаходитися.

Наші творці добрих і оригінальних ідей можуть цими ідеями, коли забезпечать за собою авторські права, придбати, крім матеріальної користі для себе, ще й добру славу для нашого народу і нашої Батьківщини. Це найкраща пропаганда для визвольної справи нашої Батьківщини і найкраща яка може бути служба для неї на чужині.

Про успіхи в діяльності виробництва й переведення в життя різних нових творчих ідей наших людей слід негайно повідомляти наш національний диспозиційний центр УНРаду та її виконний орган, який повинен ці успіхи реєструвати і відповідно для нашої визвольної справи їх використовувати.

Насувається на думку кілька прикладів з однієї діяльності. Наші карпатські верховинці й передусім гуцули вважали неzustупними лісовими робітниками при обробці, а головю вантажники дерева завдяки оригінальним методам, яких при цьому вживала. Хіба їхнього досвіду не можна вжити в канадських лісах, але використавши його відповідно як під матеріальним, так і пропагандним оглядом?

Наші бриндзари виробляли одну з найкращих бриндз у світі. Немає нікого, хто б міг сказати, що це добра слава продовжувати десь на нових місцях переселення?

В діяльності кустарного промислу (як от кошикарство) і в діяльності народного мистецтва створили ми багато цікавих і оригінальних форм, що їх можна продовжувати й на чужині. Взагалі ж діапазон української творчості дуже широкий, треба лише її в нових умовах, в яких ми опинились, приборати в строги організаційні рамки й запрягти на службу Батьківщини. („Українське Слово“).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЩЕ ПРО СОВЄТСЬКІ ЗЛОЧИНИ В ВИННИЦІ.

У „Свободі“ ч. 11. була редакційна стаття п. з. „Розголосити Страшний Злочин“. Хочу ще додати, що окрім Александрова і Америки-Ехо, що згадали за совєтські злочини в Винниці, був великий допис про ту подію у шікаговській газеті Шікаго Сондей Трібюн. Стаття ця була вислана з Франкфурту кореспондентом Ларрі Ру, а мала такий заголовок: „Describes Reds Mass Murders of Ukrainians, Peasants Mourn 10,000 Slain in 1937-38“. До тої статті були ще дві знімки, чашка з двома дірами, ззаду і як люди дивляться у могилу.

Я маю одну річ з тої могили у своїй колекції й збираю все, що відноситься до тої страшної большевицької різні. Один з моїх приятелів філателістів був при цих розкопках і в той час знайшов в одного вбитого селянина завитий у газету молитвенник, а в молитвеннику була відзнака У. С. С., яку то відзнаку носили Українські Січові Стрілці на Україні на шапках. Цю відзнаку прислав мені мій приятель.

Осип Кочан, Джоліет, Іл.

УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТ.

В „Юкрєйнієн Віклі“ з дня 10. І. 1949 є стаття про Український Пласт, в котрій згадується про розв'язання Пласту польською владою. До цього хочу додати отсе вияснення:

Правдою є, що польська влада розв'язала Українську Скавтову Організацію — Пласт в 1930 р. у межах тодішньої Польщі. Проте українська молодь продовжувала пластову працю. Самостійні українські скавтові частини існували в тодішній Чехословаччині до 1938 р. Опісля в 1945 р. відновлено на скитальщині українську скавтову організацію, яка сьогодні чисельно тисячі членів. Українські пластуни перебувають сьогодні в Німеччині, Канаді, Злучених Державах Америки, Австралії, Англії, Бельгії, Бразилії, Італії, Франції, Австрії і Венесуелі. Головна Пластова Старшина під проводом скавтмайстра д-ра А. Фіголя, має свій осідок у Мюнхені, в американській окупаційній зоні Німеччини.

Орест Гаврилюк, пластуно-розвідчик, тепер у Сейнт Чарлз, Мізурі.

УВАГА! РАЧЕСТЕР, Н. Й.

СЕСТРИЦТВО РОЖД. ПРЕСВ. БОГОРОДИЦІ, відділ 36 Українського Народного Союзу

— влаштує: —

БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, 6. ЛЮТОГО (FEBRUARY 6, 1949)

В ГАЛІ КЛЮБУ ПРИ WILSON ST.

Просимо Братства, Товариства і Сестрицтва прийти на цей баль. Кожна члениця повинна бути на цім балі. Котра члениця не буде прийнята на цім балі має заплатити \$2.00 згідно з ухвалою. За добру забаву ручить — Комітет.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

ЩЕ МАЄМО ТІЛЬКИ КІЛЬКА ДЕСЯТОК ПРИМІРНИКІВ

КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХА

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Календар має 224 сторін друку і містить багато оригінального, цікавого, вартісного, інформативного матеріалу з різних ділянок американського й українського життя. Коштує всього \$1. Замавайте негайно, висилаючи належність на таку адресу:

“S V O B O D A”

P. O. Box 346

Jersey City 3, N. J.

УВАГА! ДЖЕРЗІ СІТІ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ТОВАРИСТВО „ПРОСВІТА“ В 30-ті РОКОВИНИ

— влаштує: —

В СУБОТУ, 5-го ЛЮТОГО 1949 ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ

181-183 FLEET ST., JERSEY CITY, N. J.

Початок 8:30 ввечір.

Вступ 75 центів

Музика п. Снігура

Товариство просить всіх в Джерзі Сіті і з околиці, як старших так і молоді, За добру і чесну обслугу ручить — Комітет.

КАР'ЄРА ФАРМЕРСЬКОГО ХЛОПЦА З АЙОВА.—Другий зліва це Джан В. Фостер, що ще не так давно був у рядах Американської Армії, куди його втягнула друга світова війна, а тепер перебуває в Бразилії й обговорює в Белем справу модерного освітлювання міста. Як його проєкт буде прийнятий, він заведе таке освітлювання в цілій провінції Пара, чого користатиме який мільйон людей. Фостер виглядає на хлопчину і не багато змінився з цього недавнього часу, коли працював на фермі в Айові.

Український Технічно-Господарський Інститут

(UKRAINIAN TECHNICAL HUSBANDRY INSTITUTE)

Український Технічно-Господарський Інститут (У.Т.Г.І.) — Національна Українська Висока Політехнічна Школа в своїй істоті є продовженням і поширенням навчальної чинності Української Господарської Академії, яка була заснована року 1922 Українською еміграцією в м. Подебрадах в Чехословаччині при допомозі чеського народу та його президента-визволителя Томи Г. Масарика.

Організував її Український Громадський Комітет в Ч.С.Р. в Празі. До того часу ніде на українських землях не було взагалі високої технічної школи з навчанням українською мовою, крім знаної Української Політехніки (таємної) у Львові, який, однак, не пощастило розвинути.

Українська Господарська Академія (У.Г.А.), проіснувала від 1922 р. нормально 10 літ і випустила 560 українських інженерів різних фахів, була в 1935 році остаточно ліквідована, а її місце зайняв Український Технічно-Господарський Інститут позаочно-навчання, як спадкоємець Академії та носій її традицій.

Фундаторами У.Т.Г.І. були: 1) Українська Господарська Академія в Подебрадах, як навчальний і шкільно-адміністративний керівник Інституту, та 2) Товариство Прихильників Української Господарської Академії, як організація українських громадських сил, що прийняла на себе обов'язок збирати фінансові засоби для утримання своєї національної політехніки власними українськими силами.

У.Т.Г.І. був оснований в Подебрадах в 1932 році. За час від 1932 до початку 1945 року в УТГІ студіювало понад 8,000 осіб, з того числа біля 1,000 осіб на високошкільних студіях і понад 7,000 осіб на різних фахових, українських і загально-освітніх курсах. В згадані часи Інститут мав 76 підручників у формі скриптів, як лекційний матеріал для своїх студентів-курсантів.

Завірююча другої світової війни примусово кинула більшість співробітників і керівників УТГІ до Баварії і там в Регенсбурзі, заходами наявних членів Спілки Професорів У.Г.А. а.т. співробітників, УТГІ відновив свою діяльність за дозволом Американської Військової Влади з дня 28 червня 1945.

Вже на початку своєї відновленої наукової та навчальної чинності УТГІ згуртував поважні науково-навчальні сили, що складаються з науковців та високошкільних професорів з усіх українських земель, яких суворі воєнні дійсності та цілковита ліквідація окупаційними владами українських наукових установ високого шкільництва на українських землях, вирвали з рідного ґрунту та викинули на чужину.

Відновлюючи свою чинність, УТГІ поставив собі за завдання сприяти розвитку української науки й освіти, щоб дати можливість своїм студіювальникам набути теоретичні та практичні знання і підготувати їх до самостійної наукової та технічно-фахової праці, як також дати практичні знання загально-освітні та фахові відомості широким колам українського громадянства.

Нині УТГІ вже діє як Висока Українська Політехнічна Школа з двома секторами шкільного навчання: 1) Аудиторним, себто: усіма викладами лекцій для студентів, та 2) позаочним, тобто переведенням навчання кореспондентною методою, шляхом ви-

силки лекційного матеріалу студіювальникам та листового навчання їх дотичними професорами при студіюванні ними відповідних дисциплін.

При навчанні позаочно-кореспондентною методою людина може вчитися на велику віддачу. Студії може розпочати, коли захоче (коли має вільний час, коли має гроші, тощо). Студії може поводити прискореним темпом, чи навпаки, повільнішим, як йому зручніше. Закінчити студії може в найкоротчий речі, або — навпаки — перервати, відкласти закінчення на дальший термін. Студіювати може в кожду вільну пору року і в кожду вільну хвилину дня. Особливо зручна є кореспондентна метода для працівних верств.

Виховне значіння шкільно-позаочної кореспондентної методою навчання може ще більше, ніж шкільне з аудиторною методою, принаймні під оглядом виховання волі. Для того, щоб примусити себе вчитися після щоденної праці чи біганини, коли вже людина цілковито стомлена, треба мати дуже великий гін до знання і велику силу волі. Тому не дивно, що особи, які закінчили довші студії позаочно-кореспондентною методою відрізняються великою любов'ю до науки, до знання, вмінням працювати регулярно, без огляду на різні перешкоди, та вмінням ясно висловлювати свою думку на письмі.

Кождий громадянин, що знає українську мову та цікавиться самоосвітою, де він не був, може записатися у курсанти УТГІ. У цей спосіб він не тільки придбає джерело знання, але також допоможе існуванню української високої школи позаочного навчання й дасть можливість українським науковцям продовжувати їх працю на користь української науки. Такі школи позаочного навчання існують майже при кожному університеті в Америці, де річно тисячі студентів вчаться на різних курсах. Американські громадяни українського походження мають нагоду поглибити свої знання у різних ділянках науки і цю нагоду повинні використати якнайбільше. Ті підручники, які вони набувають під час студії, будуть їм завжди у пригоді.

Під теперішній час кождий мусить добре знати історію й культуру українського народу, щоб фактами інформувати своє оточення про українські змагання за волю. Позаочні курси українознавства якраз дають такі інформації та знання, бо складаються з лекцій історії України, історії української преси, української культури, літератури, народознавства та української мови, — всього понад 1,300 сторі-

НОВИЙ ЦІКАВИЙ ВІНАХІД. — Ця картина знята в лабораторіях компанії Вестінгауз, в Пітсбургу, де проводять досліди над різними поліпшеннями і винаходами з обсягу предметів, які це фабричне підприємство виробляє. Тут бачимо „світляну рур“, яку можна вигинати на всі боки, як гумовий вуз, що вживаємо його по городах для підливання квітів та трав водою. „Світляна рур“ є зроблена з гнучкої пластмаси, так, що можна навіть вузол зав'язати, а вона не зломиться і світло буде далі переходити і доходити до місця призначення.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ЕМБРИДЖ, ПА.

На Допомогу Українським Студентам.

Відділ 161 У. Н. Союзу одержав прохання від Комітету Студіюючої Молоді в Європі, як також і збіркову листу до збирання жертв на поміч студентам. Відділовий уряд перебірає між членами збірки і хоч збірка невелика, бо зібрано всього \$28, але, як каже українська пословиця, громада по нитці, бідиному сорочка.

Треба зазначити, що між жертводавцями є багато вже тут роджених, що мають краще розуміння ваги школи і науки. Вони з охотою вписували своє ім'я на листі.

Українська студіююча молодь, що опинилась на вигнанні, звертає свої очі до американських українців і просить

помочі, щоб покінчити студії. Рідна та поодинокі добродії з рідної землі над котрою запанував ворог, помочі дати їм не можуть. Тому ми, заокеанські українці, маємо їм допомогти, беручи собі таку допомогу за честь. Ці студенти, що знаходяться на скитальщині, були силою зранені на примусові роботи. Інші, знаючи „щасливе життя“ під диктатурою „ясного сонічка“, рятували своє життя втечею в світ за очі. На листу число 994 зложили по \$2: І. Сухий, і П. Литвин; по \$1: М. Родко, А. Дзюла, П. Воронівський, І. Кубай, В. Стефаняк, В. Кудрич, І. Антошик, С. Курило, М. Дрб, А. Шур, (два останні недавні скитальці), І. Зеран, П. Табіш, П. Котинкевич, І. Фірич, В. Папічак, М. Владичок, М. Дзюбінський, С. Кость, Ф. Махник, І. Герак, В. Ясеницький, А. Перяк, і Я. Шпак. Решта дрібниці.

За уряд: П. Литвин.

A FINE UKRAINIAN PRESENT
PROF. MANNING'S
Excellent Book
TARAS SHEVCHENKO,
Poet of Ukraine
Price \$2.50

“SVOBODA”
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

НАД ОЗЕРОМ

Оповідання з американського життя написав С. КОТИК
Сторін 109. — Ціна 75 ц.
Замовлення враз з належністю слати до:

“SVOBODA”
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.
3 Канади треба платити тільки американською валютою.

ТАРЗАН, ч. 2023. Нума готовий вбити.

Саме тоді, коли Гомбу й Тantor стояли для охорони Джени й левика...

...Тарзан і мстивий лев боролися до загибуні.

Його звичайний гнучкості перешкоджала висока трава й тому на малпочоловіка сипалися удари наче молотком.

На двадцять кроків упав пан нестрів на хребет, а Нума кинувся на нього в смертельній намірі.

УСПІХИ НОВОГО УКРАЇНСЬКОГО ЕМІГРАНТА В ТЕКСАС

(Докінчення зі стор. 1-ої)

інформації про інженера Еміля Михайла Тишовницького, недавно ще „скитальця“ а сьогодні вже інженера в департаменті стейтових доріг в Тексасі. Місцева „Бовмант Ентерпрайз“ подала на першій сторінці цілу одисею інж. Тишовницького по світі від першої війни, в якій він зі зброєю в руках в рядах Української Армії боровся проти большевицької навали та якому опусі доводилося переходити багато кордонів, або — як пише ця газета — „кордони його переходили“. При інформації поміщено теж фотознімок інж. Тишовницького. На початку січня ця та інші місцеві газети подали широке звітлення з доклада інж. Тишовницького про Україну в найвидатнішому місцевому „Клубі Львів“. На закінчення свого доклада інж. Тишовницький м.і. говорив: „Хрестик, що його я ношу на своєму сурдуті сьогодні, є мініатюрою Українського Військового Хреста, що його я здобув 30 років тому під час двох років на полі бою як молодий лейтенант Української Галицької Армії у війні Української Демократичної Республіки проти комуністичної Росії. Нас тоді перемогли, бо ми не мали жадної допомоги від решти світу. Але не зважаючи на те, я з гордістю ношу це відзначення, бо боротьба моєї генерації не була даремна. Її перебрала нова, молодша генерація українських борців за волю, Українська Повстанська Армія, і тепер повільно, але постійно весь не-комуністичний світ прилучується до нашої боротьби проти комунізму“. Рівночасно зі звітленням з доклада, місцева преса подає обширні інформації про Україну та про її боротьбу за волю і демократію.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

О. К., Джоліет, Іл. — На жаль ніхто нам не прислав з Шікаго газети „Шікаго Сондей Трібюн“ з описом советських злочинів у Вінниці. Просимо нам надіслати, а звернемо з подякою.

П. К. — Дискусію на цю тему треба відкласти на кращі часи. Аргументи за і проти були нераз у пресі давнішими часами. Думаємо, що як молоде покоління прийде до рідного слова, то цю зміну переведе без „потрясення“ і заколотів.

ПОМЕР о. ПАВЛО ПРОЦЬКО, ПЕРШИЙ РЕКТОР УКРАЇНСЬКО-КАТОЛ. СЕМИНАРІЇ

У місцевості Реддинг, у стейті Пенсильванія, помер 21. січня о. Павло Процько, парох української католическої церкви, у 60 році життя. Він був першим ректором Українсько-католическої семінарії, яку після закінчення в Філадельфії, перенесено до Стемфорду. Був теж совітником українсько-католическої дієцезії і деканом філадельфійського округу.

БАЛЕТНІ УСПІХИ РОМИ ПРИЙМИ У КАНАДІ

Канадська преса широко розписується про цілий ряд незвичайно успішних виступів нової української мистецької зірки в Канаді, Роми Прийми. Її виступи не тільки на українських, але й загальних репрезентативних канадських імпрезах у Вінніпегу та Едмонтоні здобули найкращу оцінку суворих критиків. Ця українська артистка-танцюристка тільки що недавно приїхала до Канади з європейської скитальщини і вже здобула собі широку славу.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОВОДА“

ПОЩО ТЕРПІТИ ШЛУНКОВІ БОЛІ?

Лік під назвою „Роял Стомек Ейд Медісін“ („Королівська медицина для допомоги шлунку“) є чудовим засобом для облекшення всілякого роду шлункових болів. Знаменита поміч при найгірших випадках шлункових болів („осер“, „осер“, нервових, шлунків, при втраті апетиту, нєстрашності, жодукових квасів, згаги, газових забур'єнь, безсонних ночей по причині шлункових болів, недомогань, нєроку і пєчєнки, Я запору. Це рїшує як найвищої якості, який продається з гарантєєю звороту грошей, якщо людина недоволена. Дайте собі самому Я вашому шлунку нову полєкшу в житті. „Роял Стомек Ейд“ продається просто від виробника по ціні \$5.00 за пляшк, за вислєдком грошового переказу, чека або готівки. Це найкращий лік, уживаний в цілій нашій країні. Ви подякуєте нам тисячу разів, як це вже робили інші, коті скористаєтє з цього оголошенєня.

ROYAL PRODUCTS CO., INC.
43 GRAND STREET Dept. 16 HARTFORD 6, CONN.

ІВАН БАГРЯНИЙ

ТИГРОЛОВИ

РОМАН, ТОМ I І П.
Ціна \$2.00.

Роман „Тигролови“ був нагороджений першою премією на літературному конкурсі у Львові. Скорочений друкувався під назвою „Звіролови“ у „Вечірній Годині“. Але то була лише частка повного тексту.

Замовлення враз з належністю слати до:

“SVOBODA”

P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗБОРНІ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БРУКЛІН, Н. Я. — Місячні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького, від 138, відбулися в п'ятницю, 4. лютого, в годині 8. вечір, в Ук. Нар. Домі, 216 Гренд Стріт. Проситися членів прийти, бо „маємо важні справи до поладження“. — М. Кіт, рек. секр.

ШІКАГО, ІЛ. — Остаточні річні збори Бр. св. Юрія, від 379, відбулися (без огляду на кількість присутніх членів), у п'ятницю, 6. лютого, в годині 12.30, в Союзному Домі. Уряд з 1948 року здобув докладний звіт із щорічної праці, а описав вибір нового уряду. Проситися всіх членів і членів прийти численно на ці збори. Долговичів членів за 1948 рік „проходяться негально вирівняти свої залежності“. — Уряд.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. — Місячні збори Тов. Тараса Шевченка, від 64, відбулися в суботу, 5. лютого, в годині 7.30 вечір, на саїт Сейнт Боніфіс, „Мейн вулиці, Патерсон. — І. Бурний, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 21. січня 1949 р. помер у 73. році життя

ЛУЦЬ ЛАЗОРИШИН,

член відділу 135 У. Н. Союзу в Смик Рок, Па.

Покійний походив з села Смерей пов. Лисько, Галичина. До відділу 135 переступив з від. 226 в 1935 році, а в 1946 році перейшов на безплатне продовження. Покинув жінку Анну, 6 дорослих синів і 1 порученку дочку та 10 онуків. — В. П. П.

А. Кам, секр.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Eveing 6-9535

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ШАДІТЬ дємо з вашого обезпечєня. Ми уладуємо прекрасні ПІЛІЙ \$150.00 ПОХОРОН за — у випадку, скільки в родині клієнта!

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український погребельний заручник в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-6763
225 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone: EL-2-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
вардуює погребення по \$150 ціна так низька як — ОБСЛУГА НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 8th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ВРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в БРОНКС, БРОКЛІН, Нью-Йорк і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

Branch Office and Chapel
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MEtropolitan 5-6877